



# İHTİSASLAŞMA ÜNİVERSİTELERİ ÇALIŞTAYI

## DENEYİMLER VE GELECEK PERSPEKTİFİ

6 – 7 Ekim 2025, Kastamonu

### Sonuç Bildirgesi



Kastamonu Üniversitesi tarafından 6-7 Ekim 2025 tarihlerinde gerçekleştirilen “İhtisaslaşma Üniversiteleri Çalıştayı: Deneyimler ve Gelecek Perspektifi” kapsamında, ihtisaslaşma üniversitelerinin sorunları, bu sorunlara yönelik çözüm önerileri ile politika ve stratejiler, altı tematik çalışma grubunda tartışılmıştır. Çalıştaya 25 ihtisaslaşma üniversitesinden toplam 54 akademisyen katılarak katkı sunmuş ve altı farklı kategoride toplam 38 maddeden oluşan bu sonuç bildirgesi hazırlanmıştır.

# Sonuç Bildirgesi

## A. Yönetişim, Kurumsal Yapılanma ve Liderlik

- Bölgesel kalkınma odaklı misyon farklılaşması ve ihtisaslaşma programının üst yönetim, özellikle Rektör tarafından sahiplenilmesi ve yalnızca bu konudan sorumlu bir rektör yardımcısının görevlendirilmesi önerilmektedir.
- İhtisaslaşma üniversitelere yönelik YÖK merkezli bir denetim mekanizmasının geliştirilmesi önerilmektedir.
- Sürdürülebilir ve kurumsallaşmış yönetim mekanizmalarının oluşturulması önerilmektedir.
- İhtisaslaşma üniversiteleri arasında koordinasyonu sağlamak üzere bir üst çatı birliği kurulması ve bu birliğin ilgili etkinlikleri organize etmekle görevlendirilmesi önerilmektedir.
- İhtisaslaşma üniversitelerinde proje süreçlerinin standardizasyonu ve bütünlüğünü sağlamak üzere YÖK tarafından çerçeve bir yönetmelik hazırlanması önerilmektedir.
- İhtisaslaşan üniversitelerinin stratejik yol haritalarının oluşturulması önerilmektedir.
- İhtisaslaşma alanında kurumsal yapıların tesisi için enstitülerin ve faal araştırma merkezlerinin kurulması önerilmektedir.

## B. İzleme, Değerlendirme ve Performans Yönetimi

- Araştırma üniversitelerinde olduğu gibi bir performans izleme ve değerlendirme sisteminin kurgulanması; ihtisaslaşma üniversiteleri için A, B, C gibi izleme-değerlendirme kategorilerinin oluşturulması önerilmektedir.
- İhtisaslaşma projelerinin YÖK tarafından yıllık değerlendirmeye tabi tutulması; performans göstergelerinin gözden geçirilmesi ve bölgesel kalkınmaya katkı, yenilikçilik, sürdürülebilirlik ve katılımcılık gibi unsurları ölçebilecek bir gösterge setinin hazırlanması önerilmektedir.
- Savunma sanayii projelerinde olduğu gibi, ihtisaslaşma kapsamında önemli sonuçlar elde edilen/edilecek projelerin veya ümit vadeden çalışmaların YÖK tarafından yakından izlenmesi önerilmektedir.

- Proje çıktılarının ölçülmesi, izlenmesi ve sürdürülebilirliğinin güvence altına alınması önerilmektedir.
- İhtisaslaşma süreçlerinin bölgesel kalkınmaya katkısının nitel ve nicel olarak ölçülmesi önerilmektedir.

### C. Politika, Strateji ve Uyum

- YÖK, ihtisaslaşma üniversiteleri, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile ilgili bakanlıklar ve kamu kurumlarının temsilcilerinden oluşan ortak bir komite kurulması; pazarın ürün ihtiyaçlarına göre ihtisaslaşma üniversitelerinin çalışma alanlarındaki öncelikli ürünlerin belirlenmesi ve üniversitelerin eğitim-araştırma faaliyetlerinin bu öncelikler doğrultusunda güncellenmesi önerilmektedir.
- İhtisaslaşma üniversitelerinin çalışma alanlarını ulusal kalkınma politikalarıyla uyumlu hâle getirmek üzere düzenli güncellemeler yapmaları ve projelerin Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile uyumunun sağlanması önerilmektedir.
- İhtisaslaşma üniversitelerinin, bölgesel kalkınma planı hazırlıkları başta olmak üzere bölgesel kalkınma konularında buldukları bölgelerdeki kalkınma ajanslarıyla iş birliği içinde çalışabilmeleri için gerekli yasal ve yönetsel düzenlemelerin yapılması önerilmektedir.

### Ç. İnsan Kaynağı ve Kapasite Gelişimi

- İhtisaslaşmanın bölgesel kalkınmaya etkilerini doğru ölçebilmek, sürdürülebilirliği sağlamak ve proje süreçlerini etkin ve verimli bir şekilde yürütmek için ihtisaslaşma üniversitelerinde akademik ve idari personel eksikliklerinin giderilmesi önerilmektedir.
- Öğretim üyeliğine yükseltme ve atanma kriterlerinde, ihtisaslaşma projelerinde görev almanın bir kriter hâline getirilmesi; gerçekleştirilen faaliyetlerden alınacak puanların faaliyetlerin ihtisaslaşma alanında olması durumunda %25 - %50 oranında artırılması; ihtisaslaşma projelerinde çalışan akademisyenlerin maddi ve manevi olarak ödüllendirilerek bu projelere katılımlarının teşvik edilmesi önerilmektedir.

### D. İş Birliği, Ağlar ve Ortaklıklar

- İhtisaslaşma üniversitelerinin kendi aralarında ve araştırma üniversiteleriyle ortak proje grupları oluşturmaları önerilmektedir.
- Orta vadede, ihtisaslaşma üniversitelerinin çalışma konularıyla ilgili sektörlerde faaliyet gösteren müteşebbislere kamu kurumlarınca verilecek teşviklerde, söz konusu müteşebbislerin ihtisaslaşma üniversiteleriyle iş birliği protokolü yapmış olmalarının ön koşul olarak düzenlenmesi önerilmektedir.

- İhtisaslaşma alanına ilişkin, il ve bölgeye hizmet eden test ve analiz hizmeti sunan altyapıların kurulması önerilmektedir.
- İhtisaslaşma projelerinin etkinliğini artırmak amacıyla araştırma altyapısı desteği sağlanması; proje ekipmanlarının sürdürülebilirliği için bütçenin belirli bir oranının bu amaç için ayrılması önerilmektedir.
- Üniversitelerin buldukları bölgenin sosyo-kültürel ve sosyo-ekonomik yapısına bağlı olarak sanayicilerin üniversiteye yaklaşımının analiz edilmesi ve iş birliği politikalarının buna göre geliştirilmesi önerilmektedir.
- Bilim iletişimi kapsamında, sanayi kuruluşlarıyla doğru ve etkili iletişimin kurulması için profesyonel iletişim eğitimleri verilmesi önerilmektedir.
- İhtisaslaşma alanına yönelik ulusal ve uluslararası üniversiteler ile sektörel iş birliklerinin artırılması; sektör projelerine destek için ihtisaslaşma üniversiteleriyle iş birliğinin teşvik edilmesi önerilmektedir.
- Üniversite-sanayi iş birliklerinin güçlendirilmesi önerilmektedir.
- Uluslararası iş birliklerinin ve ortak araştırma projelerinin güçlendirilmesi önerilmektedir.
- Bölgesel kalkınmaya katkı sağlayacak yeni iş birliği alanlarının geliştirilmesi önerilmektedir.
- Sanayi kuruluşlarına yönelik TÜBİTAK, kalkınma ajansı ve bakanlık proje çağrılarında, bölgesel kalkınma öncelikli alanları kapsayan çağrılarda ihtisaslaşma üniversitelerinin paydaş olarak yer almasının teşvik edilmesi önerilmektedir.
- “İhtisaslaşma Üniversiteleri İyi Uygulama Örnekleri Ulusal Zirvesi” düzenlenerek, TÜBİTAK, Tarım ve Orman Bakanlığı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve özel sektör gibi dış paydaşlarla etkileşimin artırılması önerilmektedir.

## E. Ticarileşme, Yenilikçilik ve Finansman

- Ticarileşme faaliyetlerinde teknokentlerin aktif rol almasının sağlanması önerilmektedir.
- Ticarileşme, inovasyon ve finansman modellerinin çeşitlendirilmesi önerilmektedir.
- İki ihtisas üniversitesi ve iki sanayi kuruluşunu içeren ürün ticarileştirme modelinin (TÜBİTAK İkili İş Birliği Çağrısı modeli) uygulanmasının teşvik edilmesi önerilmektedir.
- Ticarileşme potansiyeli olan fikirlerin pratiğe aktarılmasında mentorluk desteği sağlanması önerilmektedir.
- Patentlerin ticarileştirilmesini desteklemek üzere ilgili etkinliklere katılım desteği sağlanması önerilmektedir.
- İhtisaslaşma projelerinden üretilen katma değerli ürünlerin, ihtisaslaşma çatısı altında çok paydaşlı bir proje pazarı/fuarında sunulması önerilmektedir.
- İhtisaslaşma projelerini teşvik etmek amacıyla proje teşvik ödeneği sağlanması önerilmektedir.
- TÜBİTAK proje çağrılarında, ihtisaslaşma alanıyla ilgili projelerde üniversitelerin, ihtisaslaşma üniversiteleriyle ortak başvurularına ilave puan verilmesine yönelik bir mekanizma oluşturulması önerilmektedir.